

GALEA

ÎNĂLȚĂRII

„EU SUNT GALEA, ADEVARUL
ȘI VIAȚA. NIMENI NU VINE
LA TATAȘ DECĂT PRIN MINE”.
(IOAN 14, 6)

Periodic de spiritualitate și atitudine creștină ortodoxă, editat de Parohia Înălțarea Domnului, Târgu-Jiu, județul Gorj
Anul IV, nr. 31, martie, 2012

Să ne aducem aminte de Părintele Runcanu

Luna aceasta, martie, în prima duminică, în care Biserica prăznuiește ziua Ortodoxiei, se împlinesc 42 de zile de la mutarea la Domnul a vrednicului de pomenire preacuviosul părinte iconom stavrofor Constantin Runcanu, ctitorul bisericii noastre. La ceas de pomenire, ne este datorie să ne aducem aminte de cel ce a ridicat Biserica „Înălțarea Domnului”. Timp de 40 de zile am adus rugăciuni lui Dumnezeu, căci rugându-ne pentru sufletul său ne întâlnim cu el în Hristos, care este dragoste. În Hristos nu este diferență între cei vii și cei adormiți. El este Viața și viața este lumina omului. Iubindu-L pe Hristos, îi iubim pe cei ce sunt în El; iubind pe cei ce sunt în El, iubim pe Hristos: aceasta este Legea Bisericii și motivația pentru care săvârșim rugăciuni pentru cei adormiți.

Așa ne amintim de cei ce au plecat la Domnul dintre noi, cum spune o cântare a Bisericii: „Ca o floare se veștejește și ca un vis se trece și se desface tot omul. Și

iarăși sunând trâmbița morții, ca dintr-un cutremur, toți se vor scula întru întâmpinarea Ta, Hristoase Dumnezeule. Atunci, Stăpâne, pe cei ce i-ai mutat, așează-i în lăcașurile Tale, odihnind sufletele lor, Hristoase.”

Acum aducem rugăciune de mijlocire cu aducere aminte pioasă, avem motiv de pocăință. Am trăit alături de un preot de seamă, am slujit la același Sfânt Altar cu un om cu viață binecuvântată, un om care s-a străduit pentru Biserica Ortodoxă, un om care a lăsat o dâră de lumină și mărturii nepieritoare în sufletele credincioșilor săi.

Îmi amintesc cuvintele Înalt Prea Sfințitului Irineu, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei, care, prezent la slujba de prohodire, spunea: „Viața sa pilduitoare și mulțimea anilor i-au dat timp să se gândească la trecerea sa din lumea aceasta, fiind permanent legat de Biserică și de credincioșii săi. Un preot care zidește o biserică Îl îndatorează pe Dumnezeu să fie milostiv și îndelung-răbdător.” „Această chemare a preoției – mai amintea înaltul ierarh – este mai mare decât cea a îngerilor, deoarece pe niciunul dintre îngeri nu l-a ales Dumnezeu să fie preot, ci pe noi ne-a ales.”

Din cei peste 88 de ani, o viață de „trudă, răstigniri și învieri”, 65 de ani a slujit Altarul străbun. Fie că vorbim de parohia Runcu, „Sfânta Treime” din Tg.-Jiu, parohia „Înălțarea Domnului”, viața i-a fost ca o lumină așezată în sfeșnic să lumineze pe cei ce l-au cunoscut și va continua să lumineze și de acum înainte pentru noi.

Vă vorbesc ca unul care l-a cunoscut, ca un frate mai mic întru slujire, ca unul ce a văzut și a simțit multe din calitățile sale sufletești. Am fost impresionat mereu de puterea și de ușurința cu care trecea peste toate încercările, și nu au fost puține.

Când a ridicat biserica, spunea părintele, de multe ori, mereu s-au ridicat cei ce se împotriveau, dar a luptat până la capăt, dând la o parte toate împotrivirile celor ce nu înțelegeau și poate nu înțeleg nici azi, că o zidire de biserică este o jertfă.

Am fost mereu convins că pe lângă biserica de pe pământ, părintele și-a zidit locaș de odihnă și în ceruri, iar la Judecata Nemitarnicului și Dreptului Judecător va lua răsplata faptelor sale.

Fericit să-i fie sufletul, după cuvântul Scripturii: „Fericiți sunt cei morți, cei care de acum înainte mor întru Domnul! Odihnească-se de ostenele lor, căci faptele lor îi însoțesc.” (Apocalipsă 14, 13)

Veșnică să-i fie pomenirea din neam în neam! Amin.

Părintele Marius Olivian Tănăsie

CVPRINS:

Educația sexuală în familia creștină	pag. 2
Duminica Ortodoxiei	pag. 4
Poesis	pag. 5
Iertate sunt păcatele tale!	pag. 6
În memoriam: Părintele Ilie Moldovan	pag. 7
Duminica Sfintei Cruci	pag. 8
Europa Evului Mediu – între dogmatism și neo-păgânism.....	pag. 9
Rugăciunea și postul	pag. 10
„Păhărelul cu nectar”	pag. 11
Grupul parohial de tineret „Înălțarea Domnului”	pag. 12
Să ne cunoaștem credința.....	pag. 12

„Fericiți cei ce locuiesc în casa Ta, Doamne; în vecii vecilor Te vor lăuda”. (Psalmi 83, 4)

Educația sexuală în familia creștină

Educația sexuală poate fi una creștinească sau una lumească. Dacă temeliile educației sexuale sunt puse într-o familie creștină, tinerii vor fi cu mult mai puțin expuși riscurilor ascunse în educația sexuală promovată de societatea necreștină. Când educația sexuală este săvârșită în familie, tinerii se raportează mult mai critic la informațiile venite din afară (cercul de prieteni, televizor, internet). Mai mult, când familia duce o viață bisericească, iar comunicarea între membrii acesteia este una reală, tinerii vor crește sănătos și moral.

Lăsându-i în seama societății, tinerii vor ajunge să creadă că apropierea trupestă ocazională (sexul) sunt ceva normal, permis oricând, în condiții de igienă și de acord reciproc. Astfel, având în vedere gradul tot mai ridicat de expunere la informații despre sexualitate în societate și în școală, este deosebit de importantă intervenția unor persoane (creștine) care să clarifice curiozitățile copiilor, răspunzând sănătos și satisfăcător la întrebările acestora.

Dumnezeu a binecuvântat unirea trupestă dintre bărbat și femeie în Taina Nuntii, spre dobândirea vieții veșnice, drept pentru care a vorbi deschis despre aceasta este un lucru ce ține de dreapta credință. Astfel, dacă se face din iubirea sinceră a părinților față de copii, în prisma învățăturii Bisericii Ortodoxe (revelația dumnezeiască privind atât omul, trup și suflet, cât și rostul acestuia în lume), educația sexuală este una ziditoare și mântuitoare.

De ce educația sexuală trebuie să aibă loc în familie ?

Fiind un element constitutiv al vieții noastre, sexualitatea nu trebuie să fie niciodată un subiect „tabu” (interzis), deci aplecarea asupra acesteia trebuie să fie una naturală și cuviincioasă. Cu cât educația sexuală va fi ignorată mai mult de părinți, cu atât cei tineri vor căuta să se informeze (greșit, de cele mai multe ori) din alte părți, de la prieteni „experimentați” sau de pe internet.

Dacă nu ne vom educa noi copiii, îi vor educa alții!

Cea mai bună educație sexuală a tinerilor este cea făcută în familie, de către părinți, de mamă sau de tată, după caz. Pentru aceasta însă, este nevoie ca însăși părinții să fie educați creștinește în privința relațiilor trupestă, ba încă și să se comporte întocmai. Cu cât părinții vor trăi mai creștinește, cu atât copiii vor primi mai multe lecții sănătoase de viață, văzând direct faptele lor cele curate. Dacă tinerii vor avea aproape de ei exemple de moralitate sexuală (părinți, rude, vecini, tineri etc.), ei vor fi mai puțin predispuși la a cădea în capcanele întunecate ascunse în societate.

Un om sănătos și puternic este acela care nu cade pradă propriei sexualități, ajungând sclavul poftelor iraționale. Pentru aceasta, tinerii trebuie să ia în serios lucrurile, imaturitatea pe orice plan având urmări deloc îmbucurătoare. O bună înțelegere a sexualității și a scopurilor acesteia va ajuta enorm în viitoarea familie; doar astfel, tânărul va fi un soț bun, tânăra va fi o soție bună, iar împreună vor fi părinți buni.

Educația sexuală adevărată înseamnă a-l învăța pe tânăr să se raporteze la trup creștinește, înțelegându-i rosturile și pericolele ce pot surveni în urma unei rele întrebuițări a acestuia. Tânărul trebuie să înțeleagă că numai voința personală și harul lui Dumnezeu, împreună lucrând, pot ține în frâu tendințele nefirești ale omului căzut în păcat. Numai un caracter zidit creștinește poate să rămână în fire, la contactul acestuia cu un mediu imoral.

Educația sexuală în familia creștină

O bună comunicare între soți nu trebuie să ocolească aspectele trupestă (sexuale), numai așa ei putând a comunica

mai departe, cu copiii lor, despre aceste lucruri firești ale vieții de familie. Mai apoi, pentru a putea vorbi copiilor corect despre sexualitate, părinții trebuie să aibă o viață creștină cât mai autentică, acest lucru implicând rugăciunea zilnică, lectura duhovnicească, Spovedania și Împărtășania.

În primul rând, relațiile trupestă nu trebuie privite cu rușine, ca pe ceva interzis sau incompatibil cu viața duhovnicească. Dacă tânărului i se va spune însă că rușinea este o slăbiciune și un complex al celor „de modă veche”, el nu se va mai rușina nici de cele mai anormale comportamente sexuale. Pentru aceasta, rușinea nu trebuie să fie complet anihilată, ci doar limitată la acele comportamente sexuale denaturate, precum homosexualitatea, lesbianismul, perversiunile sexuale, masturbarea, sexul anal, sexul oral, folosirea de anticoncepționale etc.

Apropierea trupestă dintre un bărbat și o femeie trebuie să aibă loc numai în cadrul familiei, binecuvântată de Dumnezeu în Taina Nuntii. Mai apoi, apropierea dintre soți trebuie să izvorască din iubirea unuia față de celălalt, iar nu dintr-o simplă nevoie fizică. Sexualitatea lipsită de iubire degenerază întotdeauna în desfrânare, întunecare și prostituție familială. Nici soțul, nici soția, nu trebuie să se raporteze la celălalt într-un chip egoist, căutând numai satisfacerea trupestă personală.

Când și cum se face educația sexuală în familie?

Părinții trebuie să fie în permanență disponibili pentru copiii lor, indiferent de timp și de loc. Există încă falsă credință că tinerii cărora li se face o educație sexuală timpurie (treptată, firească) vor fi mai curioși decât ceilalți și își vor începe viața sexuală mai devreme decât este de cuviință. Acest lucru a fost infirmat și de multe dintre sondajele privind sexualitatea, efectuate asupra tinerilor și adolescenților.

Astfel, educația sexuală trebuie să înceapă odată cu prima întrebare a copilului despre aceasta. Informațiile despre sexualitate însă trebuie organizate de părinți în funcție de gradul de curiozitate al copilului, astfel încât ei nici să nu amâne

Fondator: Biserica „Înălțarea Domnului”, Târgu-Jiu, str. Victoriei-Săvinești (zona Paralela 45).

Telefoane: 0723.523.449, 0745.400.586

ISSN 2068 – 8350

Redactori:

- Preot paroh Marius-Olivian Tănăsie
- Preot II Gheorghe Ionașcu
- Monica și Radu Buțu
- Cristian Ghiran
- Lavinia Blîndu
- Tiberiu Grigoriu – DTP.

Colaboratori:

- Mădălin Trohonor
- Magdalena Sabo
- Dumitra Groza
- Mihail Popa

web: www.BisericaInaltareaDomnuluiTgJiu.WordPress.ro

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrală sau parțială, după caz, a materialelor primite spre publicare.

răspunsurile, nici să îi ofere copilului niște răspunsuri mai presus de puterea lui de înțelegere.

Din diverse motive, familiale sau externe, este posibil ca unii copii să nu întrebe direct despre sexualitate, drept pentru care părinții lor sunt datori să le urmărească foarte atent comportamentul, astfel încât ei să intuiască lucrurile nerostite de copii. Copilul poate să fie cuprins de curiozitate (gânduri nerostite) în urma unei discuții surprinse între părinți sau între rude, în urma unui film sau a unei reclame (emisiunile TV fiind din ce în ce mai necuviincioase), precum și în urma celor aflate la grădiniță sau la școală.

Părinții sunt cei mai în măsură să ofere o educație sexuală copiilor lor, mai ales pentru faptul că ei îi iubesc cel mai mult pe aceștia, putând crea mai ușor atmosfera de intimitate și de încredere necesară. Dacă părinții lipsesc însă, persoanele cele mai potrivite pentru a oferi această educație copiilor sunt cele în care copiii au mai multă încredere (bunici, rude). Un rol important în această educație o are și Școala, prin profesorul de Religie, care este dator să nu ocolească întrebările care îi preocupă mai ales pe copii (în special, pe adolescenți).

Când trupul începe să se schimbe, maturizându-se, tinerii încep să-și pună din ce în ce mai multe întrebări legate de trupul lor. Astfel, de cele mai multe ori, dorința sexuală apare înaintea prieteniei și a dragostei. Astăzi, curiozitățile privind sexualitatea apar la vârste din ce în ce mai mici, nemaiașteptând perioada pubertății. Atâta timp însă cât se simte iubit, copilul (chiar și adolescent) nu va întâmpina prea mari greutăți în a accepta că încă nu este suficient de matur pentru a-și lua viața în propriile mâini.

Educația sexuală, deși implică și unele noțiuni de anatomie, trebuie să vizeze mai ales scopurile sexualității, așa cum le-a rânduit Dumnezeu. O astfel de educație trebuie să-l ajute pe copil să se maturizeze în chip firesc, cu răbdare, iar nu doar să afle o informație sterilă despre niște funcții biologice. Un tânăr matur nu va face rabat de la principiile morale dobândite în familie, pe care le va înțelege și le va prețui la adevărata lor valoare.

Orice discuție care vizează educarea copilului trebuie să înceapă în chip firesc, „ca de la egal, la egal”, iar nu dintr-o postură de superioritate a părintelui. Orice educație trebuie să înceapă cu partea pozitivă din lucrul analizat, abia mai apoi urmărindu-se atenționarea asupra riscurilor pe care le poate implica acel lucru. Pentru aceasta, este nevoie de multă iubire, de atenție, de răbdare și de înțelepciune din partea părinților.

Încă din primii ani de viață, părinții trebuie să câștige încrederea copiilor, pentru ca, mai apoi, ei să le poată vorbi deschis și să fie ascultați de aceștia. Un început bun în comunicarea părintelui cu copilul poate să-l odihnească mult, atât pe părinte, cât și pe copil, pe acesta din urmă, păzindu-l mai târziu de nenumărate riscuri și căderi (trupești și sufletești).

Interzicerea autoritară nu are ce căuta în nicio discuție avută de părinți cu copilul, cu atât mai mult într-una despre sexualitate. Muștrând, interzicând sau îmbrăcând în rușine anumite lucruri, părinții nu fac decât să aprindă și mai mult curiozitatea copilului, curiozitate care îl va face pe copil să nu se mai deschidă în fața lor.

Pentru a capta cât mai mult atenția și încrederea copiilor lor, părinții trebuie să le vorbească acestora ca din experiența lor proprie, ca unii care au trecut prin lucrurile respective și au fost măcinați de aceleași întrebări. Autocritica părinților este una constructivă în educarea copiilor. Dacă părinții nu își vor îndepărta copiii, printr-o autoritate excesivă sau brutală, aceștia din urmă vor vedea în părinți un reper autentic, unul pe care îl vor lua în seamă.

Discuțiile despre sexualitate dintre părinți și copii trebuie să fie directe, sub formă de dialog, iar nu de predică; trebuie

folosite cuvinte ușor de înțeles și confortabile; părinții trebuie să folosească întrebări deschise, în care copilul (adolescentul) să poată răspunde liber, fără teamă; pentru a afla cunoștințele prealabile și gradul de curiozitate al copilului, părinții trebuie să-l încurajeze pe acesta să pună întrebări; simțul umorului ajută mult în situații sensibile sau chiar jenante; autocritica părinților ajută mult în dobândirea încrederii copiilor; pentru a nu pierde încrederea copiilor, discuțiile despre sexualitate nu trebuie pornite cu intenția ascunsă de a afla detalii despre viața personală a acestora, ci numai pentru a îi ajuta și a le fi aproape.

Tinerii trebuie să fie convinși că, atunci când dragostea este sinceră, o perioadă însemnată ea nu are nevoie de relații sexuale și că, atunci când sexualitatea este stărnită încă dintru început, prietenia respectivă nu poate fi una sănătoasă și de durată. Astfel, tinerii (mai ales tinerele) trebuie să fie informați chiar de părinți despre abuzurile camuflate adesea în „hainele” iubirii, ale curiozității și ale libertății (aparente), abuzuri săvârșite de cele mai multe ori la petreceri, în excursii, în cluburi sau în momentele de singurătate; cele mai multe dintre acestea sunt dezamăgiri, urmate de regrete și de închideri în sine, uneori destul de periculoase.

În vederea unei educații sexuale sănătoase, părinții trebuie să se informeze mai întâi ei înșiși, cu toată seriozitatea, asupra urmărilor trupești și sufletești ale unei vieți sexuale imorale, vizând în principal: anticoncepționalele, cu nenumăratele lor efecte secundare; bolile transmise pe cale sexuală (peste treizeci de boli); sarcinile nedorite și responsabilitatea de părinte; avorturile și urmările acestora (psihice și veșnice); atașamentul emoțional puternic față de prima relație trupească, care nu este o dragoste sinceră și curată; apariția termenului de comparație (sexual), ceea ce periclitează sănătatea viitoarei familii; și, cea mai gravă, pierderea harului și slăbirea voinței în luptă cu patimile trupești.

Pentru ca părinții să ofere o educație cât mai bună copiilor, trebuie avut în vedere faptul că, între cauzele relațiilor sexuale premaritale, se numără și următoarele: părinții nu sunt un exemplu bun pentru copiii lor (neiubire, desfrânare, certuri, divorț); copiii simt lipsa afecțiunii și a atenției din partea părinților; copiii nu au parte de o educație sexuală creștinească în familie; părinții și copiii nu au credință, în lipsa căreia, slăbind relația cu Dumnezeu, omul devine sclavul impulsurilor sexuale; la rândul ei, societatea actuală și anturajul oferă o educație sexuală atee etc.

Indiferent însă de greșelile săvârșite (păcatele tinereții), copiii nu trebuie brucșiți sau pedepsiți mult prea aspru de părinți. Dacă nu se ia aminte, în perioada adolescenței, copiii pot ajunge foarte ușor la complexe de inferioritate, la necomunicare și la închidere în sine, la depresii etc. În astfel de cazuri, este nevoie de multă dragoste și înțelegere din partea părinților. În cazul căderilor trupești mai grave, pentru a fi evitată deznădejdea sau o eventuală cădere psihică, părinții pot face apel la viețile acelor care au trăit în desfrânare, iar mai apoi au dus o viață sfântă (ex. Sfânta Maria Egipteanca).

Părinții vor da seama pentru multe dintre păcatele copiilor lor.

Tinerii care primesc din timp o educație sexuală adecvată (creștinească) au șanse mai mari să își înceapă viața sexuală atunci când trebuie, adică în cadrul familiei, după Nuntă. O înțelegere (practicare) greșită a sexualității înainte de căsătorie duce, în mod inevitabil, la slăbirea progresivă a puterii de a iubi persoana alăturată (soț/soție). Oricâte lucruri ar cunoaște despre sexualitate, abia odată binecuvântat de Dumnezeu, în cadrul Nunții, tânărul va înțelege în mod deplin rosturile sexualității și taina unirii trupești dintre două persoane, în credință și iubire reciprocă.

Teodor Danalache

4 martie – Duminică – Cuv. Gherasim de la Iordan; Sf. Mucenici Pavel și Iuliana, sora lui; Duminica întâi din Post (a Ortodoxiei) - Sf. Ev. Ioan 1, 43-51

„În vremea aceea a vrut Iisus să meargă în Galileea și a găsit pe Filip și i-a zis: vino după Mine. Și Filip era din Betsaida, din orașul lui Andrei și al lui Petru. Filip a găsit pe Natanaiel și i-a zis: am găsit pe Acela despre care a scris Moise în lege și au scris proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret. Iar Natanail i-a zis: din Nazaret poate să fie ceva bun? Și Filip i-a zis: vino și vezi. Iisus a văzut pe Natanail venind către Dânsul și a zis despre el: iată, cu adevărat israelitean în care nu este vicleșug. Natanail L-a întrebat: de unde mă cunoști? Iar Iisus, răspunzând, i-a zis: mai înainte ca Filip să te cheme, te-am văzut când erai sub smochin. Răspuns-a Natanail și l-a zis: Rabi Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești Împăratul lui Israel. Răspuns-a Iisus și i-a zis: pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, tu crezi? Mai mari decât acestea vei vedea. Apoi i-a zis: adevărat, adevărat vă spun vouă, de acum veți vedea cerul deschizându-se și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorându-se peste Fiul Omului.”

„Răspuns-a Natanail și l-a zis: Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești Împăratul lui Israel.”

De ce suntem ortodocși?

O întrebare care s-a pus și se va mai pune de către mulți, iar noi, poporul lui Dumnezeu, am găsit răspunsul în cuvântul Prorocului David: „Fericit este poporul care are pe Domnul ca Dumnezeu al Său.” (Psalmi 143, 15)

Prima mărturisire despre Ortodoxie o face un apostol, un ucenic al lui Hristos, organ al Duhului Sfânt trimis să propovăduiască vestirea adevărului evanghelic, israelitul fără vicleșug, să ni-L facă cunoscut „pe cel despre care a scris Moise în lege și profeții” ca fiind „Fiul lui Dumnezeu, împăratul lui Israel.”

Este slăvită și cinstită zi în care prăznuim biruința Ortodoxiei împotriva ereticilor potrivnici.

La fel ca la creație, de unde desprindem lucruri atât de mari, așa a fost gândită și Lumea harului, obștea ortodocșilor, Biserica lui Hristos, credința creștinilor care ne ridică la înălțimea teologiei, ne coboară în adâncimea tainelor, ne descoperă izbânzile apostolilor, ne arată faptele martirilor, ne luminează cu minunile sfinților, ne face să ne simțim ortodocși.

În timpul Legii vechi, lumea întreagă era plină de idolatrie și idoli: Egiptul, Grecia, Roma, părțile cele mai civilizate ale lumii.

Împărații mari și popoarele pe care le supuneau, înțelepții și neînțelepții, bărbați și femei, toți cei ce formau lumea păgână se închinau făpturilor, unii soarelui, alții lunii, stelelor, animalelor, plantelor și mai ales își divinizau propria patimă. Odată cu întemeierea Bisericii, cei smeriți au triumfat împotriva celor mândri și puternici, cei doisprezece au devenit nenumărați, au crescut, au umplut tot pământul cum spune Apostolul: „În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor.” (Romani 10, 18)

Deasupra Capitoliului din Roma s-a ridicat Crucea lui Hristos, la Atena a căzut altarul „dumnezeului necunoscut” și oamenii se închină Celui Răstignit. Vedem ca și Sfântul Ioan Gură de Aur că „foarte curând pescarii și vameșii au domnit peste înălțimea cetăților și făcătorul de corturi (Sfântul Apostol Pavel) a întors toată Grecia.”

Lumea fără de Dumnezeu, necredincioasă și necurată, devine evlavioasă, sfântă, creștină: „Aceasta este biruința cea care a biruit lumea, credința noastră.” (1 Ioan 5, 4) Dreapta lui Dumnezeu a înmulțit Ortodoxia, a supus fiarele în fața martirilor, a scos din foc nearși pe cei sfinți.

Temelia Bisericii lui Hristos am auzit-o astăzi din gura lui Natanael, aceeași ca și a Sfântului Apostol Petru: „Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu Celui Viu.”

Peste casa lui Dumnezeu au venit ploaia, râurile și vânturile și a rămas nezdruincată. Ploaia - invidia iudeilor se înmulțea când creștea credința creștinilor și când vedeau că li se surpă sinagoga, în locul acesteia zidindu-se Biserica Celui pe care ei îl răstigniseră. Râurile nu au curs apă, ci sângele mucenicilor, au năvălit la poruncile lui Nero, Domițian, Traian, Antoniu, Liciniu, Aurelian, Maximilian, Iulian Apostatul, Valens, Teofil Iconomahul și alții ca ei, într-un șir lung de ani. Au venit apoi să bată cu putere vânturile, ereticii care s-au ridicat din toate părțile lumii. Unii au blasfemiat pe Tatăl, alții pe Fiul, alții pe Duhul Sfânt sau Sfintele Taine. Cu toate acestea, Biserica n-a căzut, ci a rămas neclintită și nezdruincată, „căci era întărită pe piatră”.

Astăzi, Ortodoxia strălucește și pentru faptul că a ținut mereu aprinsă candela predicii curate, izvor din care a curs apa cea vie, pe care am primit-o de la Mântuitorul prin Sfinții Apostoli. Ei ne-au dat mărturiile despre care am amintit, ei ne fac să ne aducem aminte de curăția credinței și că trebuie să rămânem ortodocși. Trebuie să ne lăsăm aflați și noi de Hristos și să răspundem chemării Sale.

Părintele Marius Olivian Tănăsie

BUNA VESTIRE (BLAGOVEȘTENIE)

Cu nouă luni înainte de Nașterea minunată
Arhanghelul Gavriil a venit la Fecioara cea curată
În Cetatea Nazaret, la al șaselea ceas, într-o vineri:
„Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine!”

Cereasca salutare mai mult a nedumerit-o
Arhanghelul a înțeles și-apoi a liniștit-o:
Nu te teme, Marie, că ai aflat har la Dumnezeu,
Vei lua în păntece și vei naște pe Iisus, Fiul Său.

„Cum va fi mie aceasta, că eu nu știu de bărbat?”
„Duhul Sfânt te va umbri”, Îngerul a adăugat.
Arhanghelul a precizat că Maria va fi tot în curăție
Și va naște peste fire, rămânând în feciorie.

„Iată, roaba Domnului, Fie mie după cuvântul tău”
Smerindu-se Fecioara, a primit pe Fiul lui Dumnezeu.
Și astfel acceptând Maria, Pruncul Sfânt S-a zămislit.
Coborând El, Pământul cu Cerul s-a unit.

Fiul lui Dumnezeu, Fiul omului Se face,
Ca prin jertfa Lui, pe om cu Dumnezeu să-mpace.
„Și Cuvântul trup S-a făcut și S-a sălășluit între noi”
Pentru că ne-a iubit și S-a jertfit pentru făptura mâinilor Lui!

Dumitra Groza

Între Rai și Iad

A murit un frate. Jos în Iad s-a dus.
Cum stătea acolo și privea în sus
s-a făcut lumină și-a văzut în cer
cum un fir subțire cobora spre el.
A prins firul iute și-a început urca
către Raiul care parcă îl aștepta.
Alții, ca el din Iaduri, văzând firul lung
s-au prins câte unul pe frate s-ajung.
- Firul acesta frate era pentru mine
căci în lume am făcut mult bine
dați-i drumul iute că s-a întins rău
sunteți mulți și de aceia nu ajung nici eu.
Sus în Rai un Înger ce privea în jos
s-a rugat cu milă: - Doamne e un păcătos
eu am vrut în Raiul cel cu Fericire
să-l aduc pe dânsul dar nu are iubire.
- Rupe firul iute ! Lasă-l să cadă
să ardă în focul nestins niciodată.

Dorina Stoica

„La masă, de lăsată secului, vine vorba de un
călugăr, coleg de-al lor, rău bolnav, care se află
– după câte înțeleg – singur într-un loc
îndepărtat.

Starețul întreabă dacă s-a dus să-l vadă și să-l
ajute cel căruia i se ceruse s-o facă.

Nu numai că nu s-a dus – a fost năpădit de
treburi – dar mai și adaugă o justificare: bolnavul
nu e singur, e cu Dumnezeu.

Ceilalți par mulțumiți de explicație și dau din
cap: așa e, nu e singur, e cu Dumnezeu.

Îmi trece prin minte să-l întreb pe cel cu
misiunea neîndeplinită: desigur că bolnavul nu
e singur, ci cu Dumnezeu, dar dumneata,
cuvioase, care cunoști porunca de a-ți iubi
aproapele și ai citit parabola samarineanului
milostiv și nu ai dat ascultare poruncii starețului,
domnia ta ești sigur că ești cu Dumnezeu?”

(N. Steinhardt, „Jurnalul Fericirii”)

11 martie – Duminică – Sf. Sofronie, Patriarhul Ierusalimului; Sf. Mucenici Trofim și Lahu - Duminica a II-a din Post (a Sf. Grigorie Palama) - Sf. Ev. Marcu 2, 2-12 (Vindecarea slăbănogului din Capernaum)

„În vremea aceea, a intrat iarăși Iisus în Capernaum după câteva zile și s-a auzit că este în casă. Și îndată s-au adunat așa de mulți, că nu mai puteau încăpea nici pe locul dinaintea ușii, iar Dânsul le grăia cuvântul lui Dumnezeu. Și au venit la Dânsul aducând un slăbănog, pe care îl purtau patru inși. Dar, neputând ei să se apropie de Dânsul din pricina mulțimii, au desfăcut acoperișul casei unde era Iisus și prin spărtură au coborât patul în care zăcea slăbănogul. Atunci, văzând credința lor, Iisus a zis slăbănogului: fiule, iartă-se ție păcatele tale. Dar unii dintre cărturarii care erau acolo de față cugetau în inimile lor: de ce grăiește Acesta astfel de blasfemii? Cine poate să ierte păcatele, decât numai singur Dumnezeu. Însă Iisus, cunoscând îndată cu duhul Său că așa gândeau ei în sinea lor, le-a zis: de ce cugetați acestea în inimile voastre? Ce este mai lesne: a zice slăbănogului: *Iartă-se ție păcatele tale*, sau a zice: *Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă?* Dar ca să știți că Fiul Omului are putere pe pământ să ierte păcatele, a zis slăbănogului: ție îți poruncesc, scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta. Și s-a sculat îndată și, luându-și patul, a ieșit afară înaintea tuturor, încât erau toți uimiți și preamăreau pe Dumnezeu, zicând: niciodată n-am văzut așa ceva.”

-/- a Sfântului: Sf. Ev. Ioan 10, 9-16

„Zis-a Domnul: Eu sunt ușa; dacă va intra cineva prin Mine, se va mântui; și va intra și va ieși, și pășune va afla. Furul nu vine decât să fure, să junghie și să piardă. Eu am venit ca oile Mele să aibă viață, și s-o aibă din belșug. Eu sunt păstorul cel bun; păstorul cel bun își pune viața pentru oile sale. Iar cel plătit, care nu este păstor și ale cărui oi nu sunt ale lui, când vede lupul venind, lasă oile și fuge, iar lupul răpește și risipește oile. Cel plătit fuge, pentru că este plătit și nu-l doare inima de oi. Eu sunt păstorul cel bun și cunosc oile Mele și ele Mă cunosc pe Mine, așa cum Mă cunoaște pe Mine Tatăl și Eu cunosc pe Tatăl; și Eu îmi dau viața pentru oile Mele. Mai am și alte oi, care nu sunt din staulul acesta; și pe acelea trebuie să le aduc; ele vor asculta de glasul Meu și va fi o turmă și un păstor.”

Iertate sunt păcatele tale!

Sfânta Evanghelie rânduită să se citească în a doua Duminică din Postul cel Mare, închinată Sfântului Grigorie Palama numit teologul luminii necreate și unul dintre cei mai mari mistici bizantini, ne pune înaintea o minune ce evidențiază, pe de o parte, faptul că într-adevăr Mântuitorul Hristos este Dumnezeu adevărat, care singur are putere de a ierta păcatele și, pe de altă parte, importanța vindecării sufletești, mai importantă și mai greu de înfăptuit decât vindecarea trupească. Desigur că nouă, cei care trăim numai trupește și simțim numai durerea trupească, ne este greu să înțelegem că există o altă suferință mult mai gravă decât cea trupească, care este și cauza acesteia și anume suferința sufletească, respectiv păcatul care înseamnă despărțirea de Dumnezeu, ruperea de Izvorul Vieții și implicit suferința veșnică. Orice suferință trupească, oricât de grea și îngrozitoare ar fi, odată și odată se va termina, chiar dacă nu i se găsește niciun fel de tămăduire în lumea aceasta, căci la momentul despărțirii sufletului de trup, acesta nu mai simte, și deci ea nu trece dincolo de moarte, dar boala sau suferința sufletească nu se termină niciodată, fiind veșnică și, dimpotrivă, ea se amplifică în momentul despărțirii sufletului de trup. De aceea cei ce suntem conștienți de acest lucru ar trebui să voim și să lucrăm pentru vindecarea bolii sufletești care este păcatul, atâta timp cât acest lucru mai este încă posibil, adică în timpul vieții acesteia pământești. În acest sens trebuie să înțelegem cuvintele Mântuitorului care ne îndeamnă să lucrăm „cât este ziuă, căci vine noaptea când nimeni nu poate să lucreze” (cf. In. 9, 4), adică să lucrăm atât timp cât trăim, căci viața de acum este timpul faptelor, iar moartea este timpul judecății, atunci nimeni nu mai poate să lucreze pentru mântuirea sufletului său.

Mulți dintre noi, fiind slăbănogi sufletește, care dincolo de suferința lor, reprezintă o povară pentru cei din jur, pentru familiile lor, căci, deși sunt tineri poate și sănătoși trupește, zac slăbănogi din pricina diferitelor păcate sau patimi care îi stăpânesc. Câți părinți nu suferă când își văd copiii deveniți victime ale tutunului, alcoolului, desfrânării, drogurilor, lenei sau altor patimi, și în loc ca fiii și fiicele lor să le fie sprijin și mângâiere le sunt dimpotrivă povară și suferință. Câte soții nu sunt în situația de a purta pe lângă grija familiei și povara unui

soț bețiv care se mai comportă și rău, și care a renunțat de mult la datoriile sale cele mai elementare. „Mare lucru este dacă cei din jurul unui astfel de slăbănog află calea credinței în Hristos! Aflând pe Marele Doctor, ei aduc pe cei slăbănogi sufletește în fața Lui. Mulți dintre acești slăbănogi refuză însă să vină ei înșiși aproape de Hristos. Ei se complac în boala lor, patima li se pare a fi însuși sensul vieții lor. Câte mame și soții necăjite nu pot aduce la sfintele slujbe decât numele și hainele slăbănogului lor, căci acesta nu vrea nici să audă de Hristos și de Biserica Sa!” (Pr. Prof. Dr. Vasile Mihoc, Meditații la Evangheliile Duminicilor Triodului și Penticostarului, ed. a II-a, Ed. Teofania, Sibiu, 2008, p. 57). Viețile sfinților arată nenumărate exemple de slăbănogi care au fost vindecați prin rugăciunile celor care i-au adus la Hristos, atunci când ei erau pe calea care ducea la pieire.

Un exemplu celebru este Fericitul Augustin, a cărui mamă, Monica, s-a luptat ani de-a rândul ca să se întoarcă fiul ei de pe calea rătăcirii, despre care el însuși avea să recunoască: „Și ai trimis mâna Ta din înălțime și din acest întuneric adânc «ai scos sufletul meu» (Ps. 68, 3), când pentru mine plângea, înaintea Ta, mama mea, credincioasa Ta, mai mult decât plâng mamele înmormântările trupurilor noastre. Căci ea vedea moartea mea, o vedea prin credința și spiritul pe care îl avea de la Tine, și ai auzit-o, Doamne. Ai auzit-o și nu i-ai disprețuit lacrimile, când, curgând, udau pământul sub ochii ei, în orice loc al rugăciunii, ai auzit-o.” (Fericitul Augustin, Mărturisiri, (PSB. 64), trad. și indici Prof. Dr. Docent Nicolae Barbu, intr. și note Pr. Prof. Dr. Ioan Rămureanu, Cartea a Treia, XI, 19, Ed. I.B.M. al B.O. R., Buc. 1985, p. 98). Lupta mamei sale pentru a-l aduce pe calea cea bună și insistența ei pe lângă episcopul Ambrozie al Milanului se observă și din cuvintele acestuia care avea să-i răspundă mamei lui, care plângea și-l ruga pentru fiul ei: „Du-te de la mine, așa să trăiești, nu se poate ca fiul acestor lacrimi să piară.” (Ibidem, XII, 21, p. 100)

Ce bine ar fi dacă fiecare dintre noi ar avea o mamă ca și Fericitul Augustin, sau niște prieteni ca acest slăbănog din Sfânta Evanghelie, care sunt capabili să treacă peste toate piedicile care le-ar sta în calea aducerii noastre la Hristos, care să ne zică și nouă, văzând voința de a ne vindeca și credința celor care ne aduc la El, să ne zică și nouă: fiule, iartă-se ție păcatele tale. Amin.

Părintele Gheorghe Ionașcu

In memoriam: preot profesor dr. Ilie Moldovan

În vara anului 2001, când a luat ființă Proiectul „Pentru Viață” din Cluj-Napoca, am aflat cu bucurie că mai existau două asociații provita ortodoxe în țară: „Asociația Pro-Vita” din Sibiu, al cărei președinte era părintele prof. dr. Ilie Moldovan și „Asociația Pro-Vita pentru născuți și nenăscuți” din Valea Plopului, condusă de părintele Nicolae Tănase. Pentru mine acești iluștri părinți erau cei doi stâlpi pe care mă puteam sprijini nu doar eu, ci o țară întreagă, când era vorba de lupta „pentru viață”, în apărarea copilului născut și nenăscut.

Au trecut 2 ani până când am avut bucuria să-l cunosc personal pe părintele profesor Ilie Moldovan. Acceptându-mi invitația, părintele a sosit la Cluj într-o zi geroasă de februarie, dar cu inima arzândă care topea orice senzație de frig și oboesală. Venise să participe la Conferința „provita” organizată împreună cu profesorii de religie ortodoxă. Știm cu toții cât de mult s-a implicat în combaterea „Educației sexuale”, imorală și necreștină, din școli, prin intermediul conferințelor, al scrisorilor către Ministere, al Universităților de vară și al altor activități, fiind un neobosit luptător și un model care va fi foarte greu de urmat. A plecat din Cluj în aceeași seară, pe același ger, cu un tren personal, dar îmi amintesc și acum cu drag zâmbetul lui cald care „topea” florile de gheață de pe geam.

În toamna anului 2004, în colaborare cu părintele Nicolae Tănase pe care aveam să-l văd atunci pentru prima dată, am reunit toate asociațiile provita ortodoxe la Valea Plopului, în vederea formării Federației Provita Ortodoxe. Neobositul părinte Ilie Moldovan a sosit din nou, cu un zâmbet plin de optimism și a acceptat bucuros să devină Președintele de onoare al Federației, sprijinindu-ne neconștient activitatea provita, până în ultima clipă a vieții sale. A participat, până când boala l-a răpus, la toate Adunările Generale ale Federației Pro-Vita, iar pozele și înregistrările din arhiva Federației sunt grăitoare. Îmi răsună și acum în gând expresiile atât de bogate și pline de adevăr rostite de părinte, precum: „poemul vieții intruterine a pruncului, dovada biologică a intervenției divine în actul procreației”, „avortul: rana de moarte a vieții conjugale” ș.a.

În primăvara anului 2008, pe când împlinea venerabila vârstă de 80 de ani, profesorul Ilie Moldovan mi-a sărit din nou în ajutor și a acceptat bucuros să scrie partea a doua a cărții „Îndrumarul medical și creștin

despre viață al Federației Organizațiilor Provita Ortodoxe din România”. A fost și rămâne o onoare pentru mine de a-l avea pe acest ilustru profesor de morală drept coautor la prima carte a Federației, editată în toamna aceluiași an la Cluj-Napoca.

Cuvintele nu pot exprima, chiar dacă ar fi să aștern zeci de pagini, tot ceea ce a însemnat părintele profesor Ilie Moldovan pentru mine, pentru Federație și întreaga activitate pro-vita din România și nu numai [...], știind că această activitate reprezintă doar o mică parte din talanții pe care i-a înmulțit neconștient acest mare teolog, ilustru profesor și neîntrecut patriot, iubitor și apărător al neamului românesc.

Într-o altă zi geroasă de februarie, suflul lui, arzând de iubire, a plecat la Domnul.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească!

*Cu multă prețuire și deosebită recunoștință,
Dr. Christa Todea-Gross,
Vicepreședintele Federației Pro-Vita Ortodoxă
12.02.2012, Cluj-Napoca*

Părintele Selafii de la Noul Neamț (+2005) – 57 de capete

6. Odată a venit cineva la părintele și i-a povestit, printre altele, despre cineva de la el din sat care a ucis un om. După ce a plecat, părintele a zis către chileinic: „Tare aș vrea să stau de vorbă cu omu’ șeala care o omorât, că trebuie să fie foarte scârbit, săracu”.

7. Odată părintele mi-a povestit de un ierodiacon care a plecat din mănăstire cu o femeie. „A venit la mine părintele cutare și mi-o zis că el fără femeie nu mai poate trăi și că se duce cu dânsa. Eu i-am zis: ei, du-te, da’ când te-i sătura de dânsa, să vii înapoi”. După asta a mai zis: „Ce voce frumoasă avea părintele și cum slujea, ca un înger. De asta l-a zavistuit vrăjmașu’ și l-a scos din mănăstire”. Așa era părintele că vedea numai binele și oricât de mult rău ar fi făcut cineva, nu știrbea în el dragostea.

8. În ultima vreme părintele nu mai putea merge și nici să se țină pe picioare, dar cerea să fie dus la biserică. O

vreme a fost dus cu un cărucior, dar pe urmă, pentru că era incomod să-l treci prin atâtea uși, am hotărât să-l ducem cu scaunul. Unul apuca de o parte și altul de altă parte și îl duceam în mâini până la biserică. Într-o zi, ducându-se celălalt frate până afară, am rămas singur lângă părintele. Părintele a zis: „Hai, duceți-mă pân’ afară, că am nevoie”. „Stai, părinte, că fratele cutare nu-i aici”. „Du-te și-l caută”. M-am dus să-l caut, dar nu l-am găsit. Părintele m-a trimis să-l caut iar, dar tot nu l-am găsit. Acestea însă se făceau ca să se descopere măsura părintelui Selafii pe care o ascundea cu strășnicie. Văzând că nu-l găsesc nicidecum pe celălalt frate și fiind silit de nevoile firii, părintele nu a mai putut răbda și mi-a zis: „Vezi că e la icoane, vorbește cu fratele de acolo”. M-am dus îndată și l-am găsit pe fratele de negăsit la atelierul de icoane.

18 martie – Duminică – Sf. Chiril, Patriarhul Ierusalimului; Sf. Mc. Trofim; Duminica a III-a din Post (a Sfintei Crucii) - Sf. Ev. Marcu 8, 34-38; 9, 1

„Zis-a Domnul: cel care voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-Mi urmeze Mie. Căci cine va voi să-și mântuiască sufletul său îl va pierde; dar cine-și va pierde sufletul său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va mântui. Și ce-i folosește omului să câștige lumea întregă, dacă-și pierde sufletul său? Sau ce ar putea să dea omul în schimb, pentru sufletul său? Iar cine se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în acest neam desfrânat și păcătos, și Fiul Omului se va rușina de el, când va veni în slava Tatălui Său cu sfinții îngeri. Apoi a zis către ei: adevărat vă spun vouă că sunt unii, din cei care stau aici, care nu vor gusta moarte, până când nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu, venind cu putere.”

Postul Mare este cel mai minunat urcuș duhovnicesc din cursul anului bisericesc, nu numai spre Praznicul Învierii, ci și spre desăvârșirea noastră.

Evangeliiile din duminicile Postului Mare sunt ele însele trepte ale acestui urcuș.

Centrul Evangheliei din această duminică de la mijlocul postului este, evident, cuvântul Mântuitorului: „Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.” (Marcu 8, 34)

Pe calea pe care ne cheamă Hristos nu au loc așadar oamenii lumești, care nu s-au lepădat de sine. Cum să-și asume aceștia „batjocorirea lui Hristos” când îi interesează doar lumea și lauda ei?

Deci nu toți pot să-l fie următori lui Hristos. De voim să fim printre cei ce-L urmează trebuie să ne supunem unei răstigniri continue.

O răstignire a „omului vechi” printr-o actualizare în viața de credință a Botezului pe care l-am primit. El devine

moarte și îngropare cu Hristos, dar mai ales ridicare și Înviere. Este răstignirea „trupului, împreună cu patimile și cu poftele.” (Galateni 5, 24)

Oricine poate deveni următor, dar toți trebuie să se lepede de ei înșiși.

O mare înșelăciune a diavolului este să ne facă să credem că nu avem nevoie să ne lepădăm de noi, ci trebuie să fim blânzi cu trupul și să ne punem bine cu lumea. Adică să fugim de cruce, dar să ne lăudăm cu Crucea. Nimic mai fals! Nu poți avea Crucea dacă nu-L ai pe Hristos, iar dacă este Crucea Domnului, atunci trebuie să fie și crucea omului. Pe cea a Domnului

Cuvintele Domnului au făcut și fac și azi, din păcate pentru mulți, să nu se înțeleagă adevărul ce a voit a fi rostit. Pentru cei care l-au auzit atunci „a-ți lua crucea” însemna a fi răstignit, a fi executat în modul cel mai rușinos și groaznic. Pentru cei de azi, cred ei, înseamnă a îndura o situație neplăcută, a duce povara vieții de toate zilele. Cicero numea răstignirea „cea mai crudă și mai teribilă pedeapsă.”

Dar prin aceste cuvinte, Mântuitorul ne arată, de fapt, condițiile uceniciei, adică să fii gata să-ți pierzi sufletul pentru Hristos și pentru Evanghelie.

Cu alte cuvinte, a deveni creștin înseamnă a îmbrăca de bună voie cămașa morții, a morții păcatului, evident.

S-a răstignit Hristos, devenind Altarul de Jertfă, iar prin crucea omului înțelegem răstignirea noastră cu cele vechi, cu păcatul, spre mântuire.

Așa trebuie să înțelegem Crucea, așa să o purtăm, așa să fie și pentru noi: „putere” ca să ne biruim pe noi înșine, să ne biruim păcatele și să ne îndreptăm spre Hristos, spre Lumina Evangheliei Sale.

Așa să ne ajute bunul Dumnezeu, cum am auzit la Apostolul acestei duminici: „Să ne apropiem deci cu încredere de tronul harului pentru ca să primim milă și să aflăm har spre ajutor la vreme potrivită.” (Efeseni 4, 16) Amin.

Părintele Marius Olivian Tănăsie

Europa Evului Mediu – între dogmatism și neo-păgânism

De două milenii, viziunea asupra lumii specific europeană a fost și a rămas puternic impregnată de spiritul religios creștin. Deși pentru multă vreme s-a crezut de către unii istorici că Evul Mediu și în special secolul al XVI-lea au fost dominate de necredință și ateism, cu timpul s-a dovedit că în această perioadă istorică putem să vorbim despre o lume „care dorea cu ardoare să creadă”. Totodată pentru această perioadă putem vorbi despre o stratificare religioasă pe trei nivele, ce se distingeau desigur pornind de la diferențele mentale specifice clivajelor legate de cultură și mediu (rural sau urban). Acestea erau:

1. Pietatea elitei, deschisă marilor aventuri mistice;
2. Religia grupurilor urbane, dominate de frica de moarte și de ideea salvării sufletelor și
3. Religia lumii rurale, unde putem să vorbim despre un sincretism între trăsăturile creștinismului și elemente moștenite din păgânism.

În pragul modernității, apare un nou fenomen și anume religia populară, ce este caracterizată de un amestec de practici creștine cu elemente păgâne, necreștine, precreștine, sedimente ale unor credințe și practici foarte vechi. Aceasta era desigur dominantă pe întreg teritoriul european, nefăcând excepție nici Țările Române.

O categorie destul de restrânsă de intelectuali, clerici și călugări, au reușit să cunoască și să stăpânească învățăturile oficiale propovăduite de Biserică. Odată cu apariția tiparului, numărul celor din urmă a început să crească considerabil, dar au rămas simțite urmele acelor practici precreștine și păgâne. Cu toate încercările făcute de cler pentru a putea să extirpe aceste practici neortodoxe din sânul Bisericii, nu s-a reușit mai ales fiindcă marea majoritate a europenilor împlineau actele și gesturile prescrise de legile bisericesti, dar nu aveau nici libertatea de spirit, nici formația necesară să aprofundeze metodic propria viață religioasă. La orice pas erau prezente superstiții și gesturi magice (un sistem de interdicții de tot felul se referea la locuri „rele”, la zile „nefaste”, la animale malefice – pisica neagră, cucuveaua etc.), incantații și exorcisme considerate componente de bază ale așa numitei religii populare.

Pentru omul medieval, mântuirea trebuia să se realizeze în imaginar, care pentru el era foarte real, prin alegerea decisivă între Dumnezeu și diavol, între Rai și Iad, între refuzul plăcerilor și „păcatul cărnii” (desfrâu). O dovadă a abundenței acestui imaginar, sunt picturile și sculpturile bisericilor, literatura patristică, hagiografică, ce traduc, nu numai revelațiile Sfântului Ioan, ci și viziunile Judecării de Apoi, ale Sfârșitului lumii, cu simbolurile sale înfricoșătoare. Credincioșii din această epocă așteptau de la divinitate o prezență imediată, o intervenție benefică în viața personală.

Un alt barometru relevant al intensității și profunzimii pietății populare îl constituie procesiunile colective terminate de evenimente extraordinare, ieșite din comun: războaie, jafuri, calamități diverse (foamete, ciumă, holeră), care s-au manifestat frecvent în istorie. Pelerinajele și procesiunile au fost practici pe care Bisericile creștine le-au tolerat de-a lungul istoriei

medievale și moderne pentru a revigora creștinarea comunităților. Războaiele, foametea, dar mai ales marile epidemii de ciumă și holeră (care în spațiul nostru istoric s-au prelungit pînă la începutul secolului al XIX-lea) au determinat o mortalitate înfricoșătoare, de aceea s-au organizat procesiuni impresionante, pentru a se implora ajutorul și protecția divinității, fie pentru a aduce ofrande de mulțumire pentru terminarea unei nenorociri.

Sfinții vindecători sau icoanele făcătoare de minuni, relicvele sfinte, moaștele cu puteri miraculoase și cu atribute protector - vindecătoare au ocupat un loc deosebit în pietatea populară. Fiecare comunitate venera cu deosebită grijă și pioșenie propriile relicve: moaștele Sfintei Parascheva au fost aduse la Iași de către Vasile Lupu la jumătatea secolului al XVII-lea, iar cele ale Sfântului Visarion, fost episcop al Larisei, au fost venerate frecvent în Țara Românească. Făcătoare de minuni au fost considerate moaștele Sfântului Grigore Decapolitul, aflate la mănăstirea Bistrița, ca și cele ale Sfântului Dumitru Basarabov, aduse la 1774 de la sudul Dunării și care a devenit patronul protector al orașului București. Pelerinajele au atras, de asemenea, devoțiunea credincioșilor, care se rugau la: fântâni sacre cu ape vindecătoare, la locuri unde s-au manifestat apariții miraculoase, dar mai ales la Locurile Sfinte (hagialăcul), la Ierusalim, Muntele Sinai sau Muntele Athos. Pelerinajele au fost totdeauna (și sunt și azi) realizate cu imense sacrificii materiale și cu riscuri nenumărate, de multe ori într-un spațiu ostil, ceea ce conferă o dimensiune profundă a sentimentului religios.

Deși, de mult am trecut de așa numita Epocă Modernă și cu toții ne considerăm de 3 ori moderni, iată că am moștenit și continuăm să practicăm aceste forme de creștinism popular, îmbibat cu tot felul de orânduiele păgâne, asemenea oamenilor Evului Mediu.

Pentru a putea să ne numim cu adevărat niște europeni cu adevărat moderni și niște creștini ortodocși în adevăratul sens al cuvântului, trebuie să renunțăm cu vehemență la tot ceea ce ne leagă de păgânism și totodată să scutim biete animale - considerate de mulți ca aducătoare de ghinion - de persecutarea noastră; să nu mai evităm așa numitele „locuri rele” și să ne vedem liniștiți de viața noastră și marțea, și în zilele de 13 ale fiecărei luni. Cu siguranță, dacă ne-am apropia mai mult de Dumnezeu, prin viața noastră curată pe care o ducem, am scăpa de aceste neorânduiele ce nu fac altceva decât să ne ducă într-o „cultură înapoiată zilelor noastre” și să ne facă adepți al unui curent de neo-păgânism ce lovește tot mai mult Biserica lui Hristos.

Mădălin Trohonel

BIBLIOGRAFIE:

1. Simona Nicoară, Toader Nicoară, *Mentalități colective și imaginar social. Istoria și noile paradigme ale cunoașterii*, Cluj-Napoca, Presa Univ.Clujeană/Mesagerul, 1996.
2. Toader Nicoară, *Introducere în istoria mentalităților colective*, Cluj-Napoca, 1995.
3. Roger Chartier, *Lecturi și cititori în Franța Vechiului Regim*, București, Meridiane, 1997.

25 martie – Duminică – Buna Vestire (Dezlegare la pește) – Sf. Ev. Luca 1, 24-38; Duminica a IV-a din Post (a Sfântului Ioan Scărarul), Sf. Ev. Marcu 9, 17-32 (Vindecarea fiului lunatic), a Sfântului: Sf. Ev. Matei 4, 25; 5, 1-12 (Predica de pe munte; Fericirile)

„Iar după aceste zile, Elisabeta, femeia lui, a zămislit și cinci luni s-a tăinuit pe sine, zicând: Că așa mi-a făcut mie Domnul în zilele în care a socotit să ridice dintre oameni ocară mea. Iar în a șasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret, către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria. Și intrând îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Bindecuvântată ești tu între femei. Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui și cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta? Și îngerul i-a zis: Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Și iată vei lua în pântece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare și Fiul Celui Preaînalt se va chema și Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său. Și va împărăți peste casa lui Iacov în veci și împărăția Lui nu va avea sfârșit. Și a zis Maria către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat? Și răspunzând, îngerul i-a zis: Duhul Sfânt Se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea și Sfântul care Se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema. Și iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit și ea fiu la bătrânețea ei și aceasta este a șasea lună pentru ea, cea numită stearpă. Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputință. Și a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău! Și îngerul a plecat de la ea.”

Evanghelia Duminicii

„În vremea aceea a venit un om la Iisus și, îngenunchind înaintea Lui, l-a zis: Învățătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut. Și oriunde-l apucă, îl aruncă la pământ și face spume la gură și scrâșnește din dinți și înțepenește. Și am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut. Iar El, răspunzând lor, a zis: O, neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi? Aduceți-l la Mine. Și l-au adus la El. Și văzându-L pe Iisus, duhul îndată a zguduit pe copil, și, căzând la pământ, se zvârcolea spumegând. Și l-a întrebat pe tatăl lui: Câtă vreme este de când i-a venit aceasta? Iar el a răspuns: din pruncie. Și de multe ori l-a aruncat și în foc și în apă ca să-l piardă. Dar de poți ceva, ajută-ne, fiindu-Ți milă de noi. Iar Iisus i-a zis: De poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede. Și îndată strigând tatăl copilului, a zis cu lacrimi: Cred, Doamne! Ajută necredinței mele. Iar Iisus, văzând că mulțimea dă năvală, a certat duhul cel necurat, zicându-i: Duh mut și surd, Eu îți poruncesc: Leși din el și să nu mai intri în el! Și răcnind și zguduindu-l cu putere, duhul a ieșit; iar copilul a rămas ca mort, încât mulți ziceau că a murit. Dar Iisus, apucându-l de mână, l-a ridicat, și el s-a sculat în picioare. Iar după ce a intrat în casă, ucenicii Lui l-au întrebat, de o parte: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim? El le-a zis: Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieși, decât numai cu rugăciune și cu post. Și, ieșind ei de acolo, străbăteau Galileea, dar El nu voia să știe cineva. Căci învăța pe ucenicii Săi și le spunea că Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor și-L vor ucide, iar după ce-L vor ucide, a treia zi va învia. Ei însă nu înțelegeau cuvântul și se temeau să-L întrebe.”

-/- a Sfântului

„Și mulțimi multe mergeau după El, din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de Iordan. Văzând mulțimile, Iisus s-a suit în munte, și așezându-Se, ucenicii Lui au venit la El. Și deschizându-Și gura, îi învăța zicând: Fericți cei săraci cu duhul, că a lor este Împărăția cerurilor. Fericți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia. Fericți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul. Fericți cei ce flămânzesc și însetează de dreptate, că aceia se vor sătura. Fericți cei milostivi, că aceia se vor milui. Fericți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu. Fericți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema. Fericți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor. Fericți veți fi voi când vă vor ocări și vă vor prigoni și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind din pricina Mea. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.”

Rugăciunea și postul

Minunea vindecării fiului lunatic rânduită să se citească în Duminica a IV-a din Postul Mare, închinată Sfântului Ioan Scărarul, ne pune înaintea pe lângă Pericopa Fericirilor închinată Sfântului și relatarea vindecării unui copil chinuit de un „demon mut și surd” ce se manifesta la anumite faze ale Lunii, de aceea este numit și lunatic, așa cum îl numește tatăl său. Sf. Ioan Gură de Aur spune că: „diavolul, ca să hulească luna, tăbărăște peste cei stăpâniți de el și-i face să meargă după mersul Lunii. Nu trebuie însă să se creadă că luna lucrează asupra lor – Doamne păzește! -, ci că diavolul falsifică adevărul pentru a huli luna.”

(Omilia la Matei, (PSB 23), trad., intr., indici și note Pr. D. Fecioru, Ed. I.B.M. al B.O.R., Buc. 1994, p. 665). Să ne gândim la bietul om, sau la cei din jurul lui care gândeau la fel cu el, iar apare lună plină sau altă fază a ei, iar va fi chinuit copilul meu, iar va încerca luna să-l omoare, iar îl va arunca în foc sau în apă? Toată această viclenie a diavolului pentru ca oamenii în cauză să blesteme luna ca fiind cauza suferinței lor și prin aceasta să ridice gânduri de hulă chiar împotriva Creatorului. De asemenea trebuie să reținem că tatăl copilului vine la Mântuitorul după ce ceruse ucenicilor mai întâi și ei n-au putut să-l vindece. Mai mult decât atât, el nu este în totalitate convins că Mântuitorul poate să-i vindece fiul, pentru că zice: „de poți ceva, ajută-ne, fiindu-Ți milă de noi.”

Sfinții Părinți tratează cu severitate reproșul și plângerea pe care tatăl o face împotriva Apostolilor. Așa face Sf. Chiril al Alexandriei, se adresează tatălui zicând: „Și totuși, din pricina lipsei tale de credință harul nu a fost lucrător. Nu ai priceput că tu însuși ai fost cauza pentru care copilul tău nu a fost izbăvit din grozava lui boală?”. Și continuă mai departe, zicând: „Cel care zice că aceia (ucenicii) nu au avut putere să alunge duhurile rele, care prin voia lui Hristos primiseră puterea de a-i alunga (pe diavoli), găsește vină harului, și nu celor care l-au primit... Prin urmare, este limpede în toate privințele că, atunci când a zis despre Apostoli că ei n-au fost în stare să-l vindece, bărbatul a găsit vină, în mod răutăcios, puterii lui Hristos.” (Arhiepiscopul Dmitri, Minunile Mântuitorului Iisus Hristos, Ed. I.B.M. al B.O.R., Buc. 2004, p. 61). De aceea, Mântuitorul pentru a-i îndrepta îndoiala îi răspunde: „De poți crede, toate sunt cu puțință celui ce crede.” Acest fapt îl va determina pe tatăl copilului să strige cu lacrimi: „Cred, Doamne! Ajută necredinței mele.” Cât privește răspunsul dat de Mântuitorul ucenicilor Săi că: „Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieși, decât numai cu rugăciune și cu post.” Desigur că este demn de reținut că pentru a lupta împotriva acestui neam de demoni este nevoie de rugăciune și cu post. Acest lucru trebuie să îl avem în vedere noi cei care spunem că nu ne putem izbăvi de anumite patimi ca desfrânarea, beția, fumatul. Fără să-i luăm în considerare pe cei care, deși stăpâniți de aceste patimi, nu sunt conștienți

de ele sau mai bine zis nu vor să fie conștienți de ele, considerând starea de decădere ca stare de normalitate, sau chiar mai rău ca o necesitate: „Păi, dacă nu beau și nu fumez, la ce să trăiesc?”

Gândindu-ne la cei care doresc într-adevăr să scape din robia acestor patimi care s-au întărit în firea lor, în această pericopă Evanghelică găsim armele de biruință ce au putere împotriva acestor fel de demoni și anume, rugăciunea și postul. „Unii oameni care zic că se roagă să fie scăpați de patimile lor așteaptă ca Dumnezeu să facă totul. Zice câte unul: „Doamne, fă să mă las de țigară”, și așteaptă ca Domnul să-i ia pur și simplu apetitul pentru fumat, fără ca el însuși să aibă ceva de făcut. Dar nu așa lucrează Dumnezeu. El vrea ca noi să conlucrăm cu El, la tot ceea ce ține de viața și de mântuirea noastră. El vrea ca noi să privim cu atenție înlăuntrul ființei noastre și să ne hotărâm în mod liber a-L asculta și a-L urma pe El. Domnul nu vrea ca ucenici ai Săi niște roboți controlați în chip magic. El vrea ca noi să ne hotărâm în deplină libertate a ne lepăda de păcatele noastre și a ne face ucenici ai Săi.” (Pr. Prof. Dr. Vasile Mihoc, Meditații la Evangheliile Duminicilor Triodului și Penticostarului, ed. a II-a, Ed. Teofania, Sibiu, 2008, p. 81)

Deci soluția pe care o avem înaintea este reprezentată de rugăciune și post, prin care putem redobândi putere asupra trupului și asupra dorințelor lui. Amin.

Părintele Gheorghe Ionașcu

PĂHĂRECUY CU NECTAR

Ghicitori

Tortul, untul, fripturica
Le-a vârat în el mămica,
Pare un dulap vopsit,
Înăuntru-i ger cumplit.

(Iuredigirf)

Ce dihanie ciudată,
Cu gât lung și gura mare,
A-nghițit, așa, deodată,
Tot ce-i pulbere-n covoare?

(Iurotaripsa)

MAMA (de Vasile Militaru)

A venit aseară mama, din sătucu-i de departe,
Să mai vadă pe fecioru-i, astăzi „domn cu multă carte”!
A bătut sfios la ușă, grabnic i-am ieșit în prag;
Ni s-a umezit privirea de iubire și de drag;
Sărutându-i mâna dreaptă, ea m-a strâns la piept, duioasă,
Și-ntrebând-o câte toate, am intrat apoi în casă.
Înăuntru casei mele, – câtă brumă-am adunat,
Dă prilej bieteii bătrâne să se creadă-ntr-un palat:
Nu-ndrăznește nici să intre, cu opincile-n picioare,
Și cu multă grijă calcă doar pe-alături de covoare.
Eu o-ndemn să nu ia seama și să calce drept, în lege,
Că doar e la fii-su-n casă, nu e-n casa vreunui rege,
Și de-abia o fac să șadă pe-un divan cu scoarță nouă...
„- Mi-era dor de tine, maică...?i-am adus vreo zece ouă,
Nițel unt, iar coala-n traistă niște nuci, vreo două sute...”
Și cu ochii plini de lacrimi, prinde iar să mă sărute:
„- Poate mor, că sunt bătrână și-a prins dorul să mă-ndrume
Să mai văd o dată, maică, ce mi-e azi mai drag pe lume!
Caierul mi-i pe sfârșite...mâine poate-și curmă firul
Și-ntre patru blăni de scânduri să mă cheme cimitirul...
Jale mi-e de voi, mămucă, dar visez, chiar și deșteaptă,
Cum, pe-o margine de groapă, bietul taică-tu m-așteaptă...
Tu, odorul mamei, în urmă să te-aduni cu frații-acasă
Și să-mparți agoniseala de pe urma lui rămasă:
Lui Codin să-i dai pământul de la moară și cu via;
Vaca și-un pogon de luncă, maică, să le ia Maria;
Lui Mitruș să-i dai zăvoiul de răchiți dintre pâraie;
Carul, boii și cu plugul să le dai lui Nicolae,
Iară tu, ca mai cu stare decât frații ziși pe nume,
Să iei casa-n care ție ți-a fost dat să vii pe lume...
Când și când, în miezul verii sau de Paști, să vadă satul
Cum îmi vine ca-n toți anii, la căsuța mea băiatul
Și având tihnă și odihnă, la venire sau plecare,
S-aprinzi și la groapa maichii câte-un pai de lumânare!...
A tăcut apoi bătrâna și-a plâns mult, cu lacrimi grele,
Ce curgându-i lin în poală, se-ntâlneau cu ale mele.

Să ne cunoaștem credința...

Ce trebuie să știm despre untdelemnul de la Sfântul Maslu?

Fiind binecuvântat de preoți cu chemarea lui Dumnezeu, acest untdelemn este sfințit și plin de darul dumnezeiesc al Duhului Sfânt, ca și apa Botezului. El are puterea de a sfinți sufletul și de a tămădui trupul, a izgoni bolile, a vindeca rănilile, a curăți întinărirea păcatului și a împărtăși mila și îndurarea lui Dumnezeu. De aceea, untdelemnul rămas de la Sfântul Maslu, ca și făina binecuvântată atunci, trebuie păstrate cu cinste în loc ales. El poate fi folosit numai în scopuri curate și evlavioase. Se obișnuiește ca din făina și untdelemnul de la Sfântul Maslu să se facă o turtișoară, din care se dă bolnavului să mănânce. În unele părți, din această făină se fac prescuri pentru Liturghie. Untdelemnul se poate pune în candelă să ardă, fie în casă, fie la biserică.

Care este rostul nașilor la cununie?

Rostul și datoria nașilor la cununie sunt aceleași ca ale nașilor de la botez. Ei sunt martori și chezași ai temeiniciei făgăduințelor făcute de viitorii soți unul față de altul și ai trăinicieii legăturii pentru tot restul vieții. De aceea pun mâna pe cununii, atât atunci când sunt puse pe capul mirilor, cât și atunci când sunt luate. De regulă ei sunt aceiași de la botez, sau urmașii lor, și trebuie să fie ortodocși și cu bună viețuire creștinească, purtându-se față de miri ca niște părinți și învățători ai acestora. În timpul slujbei, nașii țin în mână făclii aprinse, simbol al curăției mirilor, al luminii darului de sus și al bucuriei nuntașilor.

Cum se cuvine să ne pregătim pentru împărtășire?

Pregătirea pentru împărtășire este trupească și sufletească. Ea constă din:

- spovedanie (mărturisirea păcatelor), fără de care nimeni nu se poate împărtăși. Numai copiii până la vârsta de 7 ani sunt scutiți de spovedanie;
- împăcarea cu toți. Să nu fii certat cu nimeni și să nu ai nimic împotriva cuiva;
- înfrânarea de la orice poftă (împreunarea trupească) cel puțin cu câteva zile înainte și abținerea de la mâncare și băutură în ziua împărtășirii; numai celor bolnavi pe moarte li se poate da Sfânta Împărtășanie pe mâncate.
- Citirea pravilei pentru împărtășire, adică a rugăciunilor pregătitoare pentru împărtășirea cu vrednicie, pe care uneori le citește preotul în numele credincioșilor, în biserică, înainte de împărtășire. (Vezi-le în Ceaslov sau în Cartea de Rugăciuni).

Ce valoare și ce însemnătate are slujba Sfintei Liturghii în viața creștină, în comparație cu celelalte sfinte slujbe?

Sfânta Liturghie, slujba Jertfei creștine, este cea mai însemnată dintre toate slujbele sfinte ale Bisericii noastre. Așa precum Jertfa de pe Cruce a Mântuitorului a fost punctul culminant al lucrării Mântuitorului și totodată faptul cel mai de căpetenie din istoria mântuirii lumii, tot așa și

Sf. Liturghie care înveșnicește pe pământ acea Jertfă este miezul, încoronarea și desăvârșirea celorlalte slujbe prin care aducem laudă și mulțumire lui Dumnezeu. Ea este totodată și singura slujbă creștină întemeiată și săvârșită de Mântuitorul Însuși, de aceea nici nu se numără între cele „șapte laude”, care alcătuiesc serviciul dumnezeiesc public al fiecărei zile și care au obârșie dumnezeiască și bisericească. Toate celelalte slujbe care se săvârșesc înaintea ei, ca Vecernia și Utrenia, servesc numai ca un fel de pregătire a Liturghiei. În ele aducem lui Dumnezeu numai rugăciune de cerere, ori laudă, mulțumire și slăvire, pe când prin Liturghie Îi aducem, pe lângă acestea, ceva mai mult: Îi aducem Jertfă care, precum am mai spus, este cea mai înaltă formă de cinstire și preamărire a lui Dumnezeu. Valoarea, prețul sau vrednicia acestei Jertfe este neîntrecută, dacă avem în vedere că Cel ce Se jertfește într-însa este Însuși Hristos, arhiereul desăvârșit, „sfânt, fără răutate, fără de pată, oșebit de cei păcătoși și fiind mai presus decât cerurile” (Evr. 7, 26), și că darul nostru de jertfă este tot ce s-ar putea aduce mai de preț lui Dumnezeu: Însuși Trupul și Sângele neprihănit al Fiului Său, adică tot ce a creat Dumnezeu mai sfânt, mai curat și mai desăvârșit, singurul dar vrednic de măreția și sfințenia lui Dumnezeu. De aceea, precum zicea Sf. Simion, Arhiepiscopul Tesalonicului, «nu este altceva mai de folos nouă și mai iubit de Dumnezeu ca jertfa aceasta, pentru că este lucrarea Lui (a Mântuitorului) și înnoirea oamenilor și părtășie a Lui cu noi... Deci, mai presus decât toată rugăciunea și lauda, se cade a ne grijii de lucrarea aceasta a Liturghiei, căci pentru ea este toată rugăciunea și de cele mai multe ori în zilele vieții noastre pe ea s-o săvârșim».

„Rugăciunea este lucrarea credinței, arătarea celor nădăduite, iubirea realizată, mișcarea îngerească, puterea celor fără trupuri, descoperirea inimii, nădejdea mântuirii, semnul sfințirii, devenirea sfințeniei, cunoașterea lui DUMNEZEU, unirea DUHULUI SFÂNT, bucuria lui IISUS, veselia sufletului, mila lui DUMNEZEU, semnul împăcării, pecetea lui HRISTOS, steaua de dimineață a inimilor, descoperirea lui DUMNEZEU, izvorul tăcerii, pecetea lăcașului îngeresc.”

{ + SFÂNTUL GRIGORIE SINAITUL + }

Întâlniri ale Grupului parohial de tineret „Înălțarea Domnului”

Duminică, 4 martie: Studiu biblic – Evanghelia după Matei, cap. 23.

11 martie: Despre Sfântul Maslu și îngrijirea bolnavilor.

18 martie: Film – 3 Pilde ortodoxe.

25 martie: Acatistul Bunei-vestiri.

INFO: 0727.78.16.91